

Høring over lov om ændring af lov om menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi og lov om forsøg i folkekirken

Bilag til Landsforeningen af Menighedsråds høringssvar med bemærkninger til de enkelte forslag.

Afsnit i lovbemærkningerne	Forslag	Afsnit i høringsbrev	Lovforslag	Opbakning	Opmærksomhed
3.1	<i>Udvidelse og forenkling af muligheden for samarbejder mellem folkekirkelige myndigheder på tværs af niveauer og geografi</i>	1.1 1.5 1.7	§ 1, nr. 2 § 1, nr. 5 § 1, nr. 6	<p>Det er positivt med større lokal selvbestemmelse og mindre bureaukrati</p> <p>Vi ingen bemærkninger til overvejsen om at gøre det til en pligt at orientere stiftet om samarbejder, hvor provstiet indgår.</p> <p>Vi støtter forslaget om at også stiftsråd skal kunne indgå i samarbejder med andre folkekirkelige myndigheder, da der kan være behov for, at initiativer finansieret af det bindende stiftsbidrag kan indgå i sådanne samarbejder.</p> <p>Forslaget om standardmodeller vil give mulighed for at undgå at udarbejde og behandle dispensationsansøgninger.</p>	<p>Forslaget om at ophæve kravet om dispensation stiller krav om stor lokal opmærksomhed på tilsyn og habilitet.</p> <p>Muligheden for at indgå samarbejder uden dispensation bør også gælde for hele provstier, som omfatter flere ligningsområder.</p> <p>Kravene til vedtægten for samarbejder (§ 42 b., stk. 4) bør også omfatte, hvordan et menighedsråd kan træde ud af samarbejdet.</p> <p>Så længe stiftsrådet ikke har større indsigt i og indflydelse på stiftets samlede ressourcer, bør forholdet mellem stiftsrådet og stiftsadministrationen klarlægges f.eks. ved at stiftsadministration og stiftsråd får hvert sit CVR-nummer.</p>

3.2	<i>Mulighed for at samle administrationen af flere samarbejder inden for et provsti eller et ligningsområde i en fællesbestyrelse</i>	1.2	§ 1, nr. 7 § 2, nr. 5	Det er positivt at give lokal mulighed for at nedsætte færre bestyrelser.	<p>Det fremgår, at det er menighedsrådene, der kan nedsætte en fællesbestyrelse, men hvordan træffes beslutning om at nedsætte en fællesbestyrelse?</p> <p>I provstier, hvor der opstår fællesbestyrelser med en række indholdstunge samarbejder, er der risiko for uklarhed om den overordnede opgavefordeling mellem provstiudvalget og fællesbestyrelsen.</p> <p>Muligheden bør også gælde for hele provstier, som omfatter flere ligningsområder.</p> <p>Vi finder ikke behov for at afholde valg til fællesbestyrelsen hvert år.</p> <p>Det fremgår ikke, hvem der er valgbare til en fællesbestyrelse ud over de læge medlemmer. Præster i provstiet bør også kunne vælges.</p> <p>Reglerne om valgret og valgbare bør generelt overvejes, herunder at der ikke skal være valgret alene ved fremmøde til de nævnte offentlige møder og om der er behov for en bemyndigelse til kirkeministeren til at fastsætte praktiske regler for valget.</p> <p>Vi er betænkelige ved at valget i store ligningsområder kan ske i budgetudvalgene.</p>
-----	---	-----	--------------------------	---	--

3.3	<i>Mulighed for ansættelse af specialiserede kompetencer på provstiniveau</i>	1.3	§ 2, nr. 12	Forslaget er en logisk følge af muligheden for at delegere opgaver til provstiudvalget og gælder kun, når der er tale om en sådan delegation.	<p>Den nuværende proces for ansættelser på provstiniveau, inkl. behandling i HR-gruppen, bør fastholdes. Vi ser ikke behov for en høringsret til biskoppen. Arbejdsprocessen i HR-gruppen kan effektiviseres, så den ikke bliver en unødigt barriere i ansættelsesforløbet.</p> <p>Der er behov for afklaring af finansieringen af sådanne samarbejder.</p> <p>I forbindelse med en opdatering af økonomilovens § 17g anføres, at provsten skal have mulighed for at afholde mødeudgifter i forbindelse med møder med provstiets præster. Vi forudsætter, at det skal indgå i den normale budgetproces.</p>
3.4	<i>Mulighed for at oprette visse samarbejder mellem menighedsråd som selvstændig juridisk enhed</i>	1.4	§ 1, nr. 1 § 1, nr. 3 § 2, nr. 1 § 2, nr. 7 § 2, nr. 8	Det er positivt, at forsøgsordningen permanentgøres, og modellen støttes. Også minimumstørrelsen finder vi passende.	Når muligheden for at bevilge midler direkte til bykirkegårdene blev afskaffet i 2000'erne skete det fordi der var opstået en praksis med, at kirkegårdene først blev tildelt midler, hvorefter menighedsrådene kunne 'dele resten'. Det er væsentligt, at kirkekasserne og de store samarbejder behandles ligeværdigt på budgetsamrådene.

3.5	<i>Forhøjelse af grænsen for det maksimale stiftsbidrag</i>	1.6	§ 2, nr. 15		<p>Vi kan ikke støtte en forhøjelse af grænsen.</p> <p>Forslaget falder udenfor arbejdsgruppens kommissorium. Andre forslag vedrørende stiftsrådene er ikke inddraget i arbejdet under henvisning til kommissoriet, herunder en ændret valgform.</p> <p>Der er behov for, at stiftsrådet får et bedre overblik over stiftets samlede ressourcer som grundlag for at fastsætte størrelsen på det bindende stiftsbidrag. Vi har tidligere fremsendt konkret forslag herom til Kirkeministeriet jfr. bilag 1.</p> <p>Indtil der foreligger en afklaring af stiftsrådets indflydelse og rolle i forhold til stiftsadministrationen kan man benytte de eksisterende og foreslåede muligheder for samarbejde til løsning af nye opgaver.</p>
3.6	<i>Krav om målsætninger i budget</i>	2.1	§ 2, nr. 7	<p>Anvendt rigtigt er målsætninger en mulighed for at tale om økonomisk prioritering uden at bruge tal. Det kan øge muligheden for at engagere menighedsrådene i den økonomiske prioritering. Det er positivt at gøre det til et krav.</p>	<p>Vi forudsætter, at det er en videreførelse af den nuværende form, hvor målsætningen anføres på forsiden af budgettet.</p>

3.7	<i>Mulighed for etablering af en reserve i provstiudvalgskassen til brug for tillægsbevillinger</i>	2.2	§ 2, nr. 3 § 2, nr. 4 § 2, nr. 8	<p>Forslaget er en godt alternativ til oprettelse af puljer i provstierne. Tillægsbevillinger kan dække det samme behov som puljer og kan gøres mere gennemskueligt end en række af puljer med forskellige formål. Tillægsbevillinger kan medvirke til en mere fleksibel økonomistyring.</p> <p>Det er væsentligt, at det er op til menighedsrådene i det enkelte provsti om og i hvor høj grad muligheden skal benyttes.</p>	<p>Reserven kan i praksis kun finansieres ved at reducere driftsrammerne og anlægsbevillinger til menighedsrådene samt midlerne i den nuværende 5%-reserve. Dette bør fremgå klart, når forslaget lægges frem på et budgetsamråd. Både beslutningen om at afsætte en reserve og reservens størrelse bør træffes på budgetsamrådet.</p> <p>Beslutningen bør kunne træffes på ethvert budgetsamråd i valgperioden.</p> <p>Tillægsbevillinger er et instrument til at reducere behovet for at hvert enkelt menighedsråd sparer op til særlige initiativer og uforudsete driftsomkostninger. Der bør være åbenhed om det, hvis dette er målet, og der bør arbejdes aktivt for at opbygge en høj grad af tillid til, at provstiets fælles økonomi kommer til undsætning, hvis der opstår behov.</p> <p>Tillægsbevillinger vil give provstiudvalget en betydelig større indflydelse på prioriteringerne i de enkelte menighedsråd end hidtil. Der bør være en stor åbenhed om, efter hvilke principper der ydes tillægsbevillinger i det enkelte provsti.</p> <p>Det er afgørende, at der er legitimitet bag beslutningerne og transparens i</p>
-----	---	-----	--	---	--

					<p>processerne, så budgetsamrådets beslutning ikke opleves som en glidning af kompetence fra menighedsrådene til provstiudvalget.</p> <p>Vi forudsætter, at store projekter (f.eks. det anførte eksempel med et forprojekt) fortsat finansieres over det ordinære budget.</p> <p>Det anføres, at menighedsrådene kan beslutte at have besluttende budgetsamråd, som dermed får kompetencen til at yde tillægsbevillinger. Vi foreslår, at man bør kunne beslutte, at budgetsamrådet skal have besluttende kompetence alene over tillægsbevillinger.</p>
3.8	<i>Mulighed for vedtagelse af visse lokale tilpasninger, herunder gennemsigtighed vedr. projektbevillinger, til den lokale budgetproces</i>	2.3 2.6	§ 2, nr. 2 § 2, nr. 7 § 2, nr. 13 (bemyndigelse)	<p>Muligheden for projektbevillinger vil kunne reducere den u hensigtsmæssige brug af anlægsbevillinger til driftsformål, der ses eksempler på.</p> <p>Muligheden for en kortere og mere fleksibel budgetproces kan medføre en positiv administrativ lettelse for menighedsråd og provstiudvalg.</p>	<p>Det er væsentligt, som det også anføres i rapporten, at muligheden for projektbevillinger ikke medfører en fastlåsning af en større del af menighedsrådenes driftsrammer, end der er praksis for i dag. Dette må reguleres i den lokale demokratiske praksis på budgetsamråd og ved valg til provstiudvalg.</p> <p>Det er væsentligt, at provstiudvalget indenfor den foreslåede mere fleksible ramme påtager sig ansvaret for at tilrettelægge en budgetproces, som er hensigtsmæssig for menighedsrådene.</p>

3.9	<i>Mulighed for tilbageførelse af ubrugte anlægs- og projektmidler og mulighed for at foretage central opsparring af anlægsmidler</i>	2.4 2.5	§ 2, nr. 4 (bemyndigelse) § 2, nr. 13	<p>Det er god økonomistyring, at ikke anvendte midler tilbageføres.</p> <p>Muligheden for central opsparring af anlægsmidler giver mulighed for en mere effektiv likviditetsstyring.</p>	<p>Det er væsentligt, som det også anføres i rapporten, at provstiudvalget ikke får kompetence til at aflyse et anlægsprojekt. Der kan være mange grunde til at et projekt trækker i langdrag.</p> <p>Angående opsparring er anlægsmidler er det væsentligt, at der i provstiudvalgene arbejdes med stor gennemsigtighed, så der opbygges tillid til, at opsparringen kommer det tiltænkte menighedsråd til gode.</p>
3.10	<i>Ophævelse af krav om tilsynsmyndighedens godkendelse af menighedsråds og provstiudvalgets regnskaber</i>	2.7	§ 2, nr. 10	<p>Forslaget kan medføre en positiv administrativ lettelse for menighedsråd og provstiudvalg.</p> <p>Det er positivt, at rapporten fastslår, at provstiudvalgets tilsyn udøves gennem budgetopfølgninger og revisors revisionserklæring og protokol. Og ikke gennem godkendelsen af regnskabet. Her tænkes bl.a. på provsternes og provstisekretærernes nylige ønske om dybere adgang til/indsigt i menighedsrådenes budgetter og konteringer.</p>	

3.11	<i>Krav om offentliggørelse af dagsorden, beslutningsprotokol mv.</i>	2.8	§ 2, nr. 11 (bemyndigelse)	Der er et stort behov for en større gennemsigtighed.	<p>De anførte forslag er ukonkrete. Vi foreslår (som vi tidligere har foreslået overfor Kirkeministeriet), at følgende bliver et krav:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Offentliggørelse af sammensætningen af budgetudvalget - Offentliggørelse af konstituering i provsti- og budgetudvalg - Registrering af konstituering i provstiudvalg og budgetudvalg - Offentliggørelse af provsti- og budgetudvalgs mødeplaner - Offentliggørelse af information om provstiernes og ligningsområdets økonomi <p>Forslagene er indsat som bilag 2.</p> <p>Fællesbestyrelser bør omfattes af de samme krav om offentlighed, som gælder for provstiudvalg og budgetudvalg.</p>
3.12	<i>Ophævelse af lov om forsøg i folkekirken</i>		§ 3	Vi kan støtte, at loven ophæves.	

17. august 2022

Bilag 1: Lovpakken af november 2019, side 16 vedr. Samlet prioritering af stiftets ressourcer

Forslag til ændringer

Stiftets opgaver og ressourcer vedrørende præstebevilling, stiftsadministration og aktiviteter finansieret af stiftsbidraget er i realiteten forbundet. Men der er for nuværende ikke grundlag for, at fastsættelsen af stiftsbidraget sker i en samlet prioritering af stiftets ressourcer.

Det skal derfor sikres, at stiftsrådets grundlag for at kunne fastsætte det bindende stiftsbidrag styrkes. Det gøres ved, at

- a) Stiftsrådet orienteres om forhandlingerne mellem stiftsadministrationen og Kirkeministeriet forud for indgåelse af fornyet driftsaftale/resultatkontrakt, herunder fastsættelse af servicemål.
- b) Biskoppen hører stiftsrådet om en strategi for indfrielse af aftaler med kirkeministeren om præstefordeling, herunder efter hvilke principper præstestillinger i stiftet nedlægges henholdsvis oprettes.
- c) Biskoppen hører stiftsrådet om en målsætning for præstelig betjening i stiftet hvad angår såvel sogne- som funktionspræster.
- d) Biskoppen hører stiftsrådet om påtænkte pastoratsændringer.
- e) I forbindelse med fastsættelsen af stiftsbidraget orienteres stiftsrådet om et samlet overblik over stiftets ressourcer til administration og præstelig betjening, herunder funktionspræster mv.
- f) Stiftsrådet kan beslutte, at der af stiftsbidraget ydes befordringsgodtgørelse til aktiviteter besluttet af stiftsrådet, herunder møder i udvalg nedsat af stiftsrådet.

Stiftsrådet involveres ikke i konkrete sager vedrørende præster og præstestillinger (med undtagelse af høringer om pastoratsændringer).

En stærkere involvering af stiftsrådet i stiftets samlede økonomiske forhold vil endvidere kvalificere arbejdet i fællesfondens budgetsamråd.

Bilag 2: Lovpakken af november 2019, side 23 vedr. Gennemsigtighed omkring provstiuvalg og budgetudvalg:

Forslag til ændringer

Det foreslås, at gennemsigtigheden med provstiuvalg og budgetudvalg som minimum svarer til gennemsigtigheden for menighedsråd.

Offentliggørelse af sammensætningen af budgetudvalget

I forbindelse med offentliggørelsen af konstitueringen i provstiuvalget, offentliggøres også de enkelte provstiuvalgs medlemmer i budgetudvalg.

Offentliggørelse af konstituering i provsti- og budgetudvalg

Menighedsrådsloven fastlægger rammerne for offentliggørelsen af konstitueringen af menighedsrådene, hvad der skal offentliggøres, hvor det skal offentliggøres og af hvem. Her sørger den nyvalgte menighedsrådsformand for, inden menighedsrådets funktionsperiode, at det offentliggøres, hvem der er valgt til medlemmer af menighedsrådet, og hvem der er valgt til menighedsrådets formand. Den nyvalgte formand sørger også for, at det indføres i et af Kirkeministeriet anvist informationssystem, hvem der er valgt til menighedsrådets formand, kirkeværge, kasserer, kontaktperson og tegningsberettiget. Såfremt der i funktionsperioden sker ændring i menighedsrådets sammensætning eller i valgene til enkeltmandsposter, skal formanden indføre ændringen i samme informationssystem.

Det foreslås, at det samme gør sig gældende for provstiuvalg samt medlemmerne i budgetudvalgene, hvor en offentliggørelse af konstitueringen sker umiddelbart efter det konstituerende møde. Det begrundes med, at en offentliggørelse af konstitueringen i provstiuvalgene samt medlemmerne i budgetudvalgene vil medføre øget gennemsigtighed og demokratisering.

Registrering af konstituering i provstiuvalg og budgetudvalg

For menighedsråd er det gældende, at den nyvalgte formand sørger for, at konstitueringen indføres i et af Kirkeministeriet anvist informationssystem. Det samme skal gøre sig gældende for provstiuvalg og budgetudvalg.

Provsti- og budgetudvalgs mødeplaner

I dag er budgetudvalgsmøder, ligesom provstiuvalgsmøder, offentlige. Men den offentlighed skal fremadrettet suppleres med, så det kommer på niveau med menighedsrådene, en fortegnelse over hvornår og hvor ordinære møder skal afholdes, de sager, der vil komme til behandling på budgetudvalgets møder, og en udskrift af beslutningsprotokollen skal, med de begrænsninger der følger af lovgivningens regler om tavshedspligt, så vidt muligt offentliggøres.

I beslutningsprotokollen angives det, hvorledes det enkelte medlem har stemt. Herved kan menighedsrådsmedlemmer koble beslutninger med beslutningstagere, hvilket danner baggrund for at kunne stemme kommende valg til provstiuvalg.

Offentliggørelse af information om provstiernes og ligningsområdet økonomi

Belysningen af den økonomiske situation i provstiet, som skal ske på budgetsamråd, offentliggøres. Der findes en løsning for, hvordan kirkeskatteprocenter baseret på registeroplysninger gøres offentlige på provsti.dk